

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MAŁOPOLSKA OKRĘGOWA IZBA ARCHITEKTÓW RP
OKRĘGOWA RADA IZBY

Najistotniejsze regulacje prawne wynikające z tzw. tarczy antykryzysowej z perspektywy wykonywania zawodu architekta

Stan prawny aktualny na 14 kwietnia 2020 r.

Opracowanie: adwokat **Piotr Konopka**

Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U 2020 poz. 374).

Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2020 poz. 568).

Spis treści

WSTĘP	3
A. ZAGADNIENIA OGÓLNE	3
B. REGULACJE DOT. ORGANIZACYJNYCH ASPEKTÓW PROWADZENIA BIURA PROJEKTOWEGO	3
B.1 REGULACJE DOT. STATUSU PRACOWNIKÓW	3
B.2 REGULACJE DOT. ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU OPIEKI NAD DZIECKIEM	4
B.3 OCHRONA PRAW NAJEMCY	4
B.3.1 PRZEDŁUŻENIE UMOWY NAJMU LOKALU NA DOTYCHCZASOWYCH WARUNKACH ART. 31S SPECUSTAWY COVID-19	4
B.3.2 CZASOWY ZAKAZ WYPOWIEDZENIA UMOWY NAJMU LUB WYSOKOŚCI CZYNSZU PRZEZ WYNAJMUJĄCEGO (ART. 31T USTAWY COVID-19)	5
C. ZWOLNIENIA Z ZUS I INNE FORMY POMOCY FINANSOWEJ DLA PRZEDSIĘBIORCY	6
C.1 ZWOLNIENIE ZE SKŁADEK ZUS - UMORZENIE SKŁADEK (ART. 31 ZO SPECUSTAWY COVID-19)	6
C.2 ODROCZENIE PŁATNOŚCI SKŁADEK ZUS	6
C.3 ŚWIADCZENIE POSTOJOWE (ART. 15 ZQ SPECUSTAWY COVID-19)	6
C.4 DOFINANSOWANIE DO WYNAGRODZEŃ (ART. 15ZZB SPECUSTAWY COVID-19)	7
C.5 ŚWIADCZENIA NA RZECZ OCHRONY MIEJSC PRACY (ART. 15G)	8
C.6 DOFINANSOWANIE DO PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI (ART. 15 ZYC)	9
C.7 ODROCZENIE TERMINÓW PODATKOWYCH	9
D. REGULACJE DOT. WYKONYWANIA ZAWODU ARCHITEKTA W ZAKRESIE ZAWIERANIA I WYKONYWANIA UMÓW	9
D.1 ZWOLNIENIE Z OBOWIĄZKU STOSOWANIA USTAWY PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	9
D.2 WYKONYWANIE UMÓW ZAWARTYCH W TRYBIE USTAWY PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	10
D.3 POLECENIE PREZESA RADY MINISTRÓW	10
D.4 DEREGULACJA PROJEKTOWANIA I REALIZACJI OBIEKTÓW BUDOWLANYCH MAJĄCYCH ZWIĄZEK Z PRZECIWDZIAŁANIEM COVID-19	11
E. REGULACJE DOT. TOKU TRWAJĄCYCH POSTĘPOWAŃ ADMINISTRACYJNYCH, SĄDOWOADMINISTRACYJNYCH I SĄDOWYCH	11
E.1 SPOCZYWANIE SPRAW SĄDOWYCH I WYJĄTKI OD TEJ ZASADY	11
E.2 WSTRZYMANIE ROZPOCZĘCIA I ZAWIESZENIE BIEGU TERMINÓW PROCEDURALNYCH	12
E.3 ZAWIESZENIE TERMINÓW MATERIALNOPRAWNYCH	13
F. INNE REGULACJE O CHARAKTERZE SZCZEGÓLNYM	14
F.1 OBOWIĄZEK ZGŁOSZENIA UMÓW O DZIEŁO DO ZUS	14
F.2 POSIEDZENIA ORGANÓW SPÓŁEK HANDLOWYCH NA ODLEGŁOŚĆ	14

Wstęp

Poniższa analiza obejmuje regulacje ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 7 marca 2020 r., poz. 374 – dalej zwanej *specustawą COVID-19*) oraz innych ustaw, regulujących zasady wykonywania działalności gospodarczej biur projektowych w szczególnym okresie stanu epidemii. W sensie ścisłym przez „tarczę antykryzysową” należy rozumieć przede wszystkim regulacje wynikające z ustawy z dnia 31 marca 2020 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 31 marca 2020 r., poz. 568, dalej zwanej również *ustawą zmieniającą*). Dla uproszczenia lektury, z uwagi na fakt, że ustawa zmieniająca dokonała kluczowych zmian w specustawie COVID-19, dalsze uwagi będą głównie oparte na aktualnym brzmieniu specustawy COVID-19.

Warte odnotowania jest to, że w tym samym dniu doszło do uchwalenia równocześnie ustawy z dnia 31 marca 2020 roku o zmianie niektórych ustaw w zakresie systemu ochrony zdrowia związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 31 marca 2020 r., poz. 567). Również ta ustawa zawiera zmiany specustawy COVID-19 oraz innych ustaw, dostosowujące system prawny do stanu epidemii w Polsce. Dalsze analizy uwzględniają stan prawny aktualny na 2 kwietnia 2020 r., tj. wynikający z obu powyższych ustaw zmieniających.

Poniższe omówienie ma ze swej istoty selektywny charakter, jako że bardzo wiele regulacji pozostaje bez wyraźnego związku z organizacją i wykonywaniem działalności zawodowej przez architektów (jak – dla przykładu – zawieszenie wykonywania zobowiązań wynikających z najmu w sklepach wielkopowierzchniowych czy kwestie regulacji uprawnień Policji związanych z zapewnieniem prawidłowego wykonania obowiązków wynikających z kwarantanny).

A. Zagadnienia ogólne

Specustawa COVID-19 w wielu przypadkach posługuje się kryterium przeciwdziałania COVID-19, jako kluczowym z punktu widzenia zastosowania danej regulacji, obejmującej nierzadko zwolnienie spod reglamentacji. W tym zakresie definicja „przeciwdziałania COVID-19” jest bardzo pojemna i nieo określona – wedle treści art. 2 ust. 2 specustawy COVID-19 ilekroć w ustawie jest mowa o „przeciwdziałaniu COVID-19” rozumie się przez to wszelkie czynności związane ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków choroby, o której mowa w ust. 1. A zatem nie tylko działania bezpośrednio zmierzające do ograniczenia rozprzestrzeniania się epidemii, ale także profilaktyki lub zwalczania jej skutków, mogą być poszczególnymi regulacjami objęte.

B. Regulacje dot. organizacyjnych aspektów prowadzenia biura projektowego

B.1 Regulacje dot. statusu pracowników

1. Możliwość wydania polecenia służbowego co do wykonywania pracy przez pracownika w trybie pracy zdalnej – art. 3 specustawy COVID-19
2. Wyłączenie zastosowania przepisów dotyczących badań wstępnych i okresowych dla pracowników na podstawie Kodeksu pracy w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii (art. 12a ust. 1 pkt 1 specustawy COVID-19)
3. Niemożność wykonywania pracy spowodowana obowiązkiem odbycia kwarantanny jest traktowana na równi z niezdolnością do pracy spowodowaną chorobą

B.2 Regulacje dot. świadczeń z tytułu opieki nad dzieckiem

Dodatkowy zasiłek opiekuńczy przysługuje:

1. osobie ubezpieczonej zwolnionej od wykonywania pracy
2. w przypadku:
  - 2.1. zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki, do których uczęszcza dziecko albo niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna z powodu COVID-19
    - 2.1.1.z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem do lat 8
    - 2.1.2.z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do lat 18 albo dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego
  - 2.2. zamknięcia szkoły, ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, ośrodka wsparcia, warsztatu terapii zajęciowej lub innej placówki pobytu dziennego o podobnym charakterze,
    - 2.2.1.z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dorosłą osobą niepełnosprawną
3. Wysokość – 80% podstawy wymiaru, to znaczy:
  - 3.1. W przypadku pracownika podstawą wymiaru jest przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy
  - 3.2. W przypadku osoby wykonującej działalność gospodarczą podstawą wymiaru jest przeciętny miesięczny przychód za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy
4. Okres: nie dłużej niż 14 dni (chodzi o dni pracy), przy czym Rada Ministrów na mocy nowelizacji specustawy COVID-19 uzyskała delegację, aby w drodze rozporządzenia określić dłuższy okres pobierania zasiłku opiekuńczego

B.3 Ochrona praw najemcy

Ustawa zmieniająca wprowadziła również rozwiązania służące zapewnieniu ochrony praw najemcy lokalu, w tym lokalu użytkowego, co – wobec braku ustawowych wyłączeń – dotyczy również lokalu służącego wykonywaniu działalności gospodarczej.

B.3.1 Przedłużenie umowy najmu lokalu na dotychczasowych warunkach (art. 31s specustawy COVID-19)

W przypadku gdy czas obowiązywania umowy najmu lokalu zawartej przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej upływa po tym dniu, a przed dniem 30 czerwca 2020 r., umowa ta ulega przedłużeniu do dnia 30 czerwca 2020 r., na warunkach dotychczasowych. Przedłużenie umowy następuje na podstawie oświadczenia woli najemcy. Aby skorzystać z uprawnienia do wydłużenia umowy najmu, najemca winien złożyć oświadczenie woli o przedłużeniu umowy najmu lokalu do dnia 30 czerwca 2020 r., na warunkach dotychczasowych, najpóźniej w dniu upływu czasu obowiązywania tej umowy. Dla przykładu – wypełni hipotezę powyższej normy prawnej taki przypadek, w którym umowa najmu (np. zawarta na czas oznaczony) w normalnym trybie wygasłaby w dniu 10 maja 2020 roku. Jeżeli zatem najemcałoży wynajmującemu oświadczenie woli najpóźniej w dniu 10 maja 2020 roku i wskaże na swój zamiar utrzymania w mocy umowy najmu zgodnie z przytoczonym przepisem, wówczas umowa ulega wydłużeniu do dnia 30 czerwca na dotychczasowych warunkach. Dla uniknięcia wątpliwości, najemca powinien zarówno potwierdzić

swoją wolę co do okresu trwania najmu, jak i utrzymania jego dotychczasowych warunków. Oświadczenie takie może być złożone w każdej prawnie dopuszczalnej formie, w szczególności w formie elektronicznej.

Istotne ograniczenie zastosowania powyższej regulacji dotyczy przypadku, kiedy najemca przez co najmniej 6 miesięcy (a jeżeli umowa trwała krócej to przez cały czas jej trwania) pozostawał w zwłoce z zapłatą czynszu, lub innych niż czynsz opłat za ożywanie lokalu albo innych opłat pobieranych przez wynajmującego, za co najmniej jeden okres rozliczeniowy, przy czym łączna wartość zaległości musi być większa niż kwota czynszu należnego za jeden miesiąc. Podobnie omawiana regulacja została wyłączona, jeżeli najemca naruszał warunki korzystania z lokalu określone w art. 31s ust. 3 pkt 2, 3 specustawy COVID-19.

B.3.2 Czasowy zakaz wypowiedzenia umowy najmu lub wysokości czynszu przez wynajmującego (art. 31t ustawy COVID-19)

Ustawa zmieniająca wprowadziła zakaz wypowiedzania umowy najmu oraz zakaz wypowiedzania wysokości czynszu. Lege non distinguente wprowadzony art. 31t ust. 1 dotyczy wszelkich umów najmu, a zatem nie tylko umów najmu lokalu mieszkalnego, ale i użytkowego, a co więcej – również umów najmu rzeczy ruchomych. A zatem w przypadku gdy pomimo powyższego zakazu wynajmujący złoży oświadczenie o wypowiedzeniu umowy najmu lub wysokości czynszu, oświadczenie takie (jako niezgodne z bezwzględnie wiążącym przepisem ustawy) jest bezskuteczne i nie spowoduje ustania lub zmiany tego stosunku prawnego.

Ograniczenie zakazu wypowiedzania umowy najmu zostało przewidziane w odniesieniu do lokalu mieszkalnego w treści art. 31t ust. 2 specustawy COVID-19, jednak z perspektywy wykonywania zawodu architekta zagadnienie to jest raczej drugorzędne, stąd pominięte zostanie przytoczenie tej regulacji.

Istotny wyjątek od zakazu wypowiedzania umowy najmu, który może mieć praktyczne znaczenie z punktu widzenia praktyki wykonywania zawodu, został natomiast przewidziany wprost w odniesieniu do najmu lokali o przeznaczeniu innym niż mieszkalne, a zatem m.in. do lokali przeznaczonych na prowadzenie działalności zawodowej. Zgodnie z art. 31t ust. 3 możliwe jest wypowiedzenie umowy najmu takiego lokalu w przypadku naruszeni przez najemcę postanowień umowy najmu lub przepisów prawa dotyczących sposobu używa tego lokalu lub w związku z koniecznością rozbiórki lub remontu budynku, w którym znajduje się ten lokal. Ciekawy z praktycznego punktu widzenia może być zwłaszcza ostatni przypadek (art. 31t ust. 3 pkt 2 specustawy COVID-19), albowiem w jego przypadku przesłanką dopuszczalności wypowiedzenia umowy jest konieczność przeprowadzenia rozbiórki lub remontu budynku, w którym znajduje się lokal. Należy przyjąć, że w takim przypadku wypowiedzenie może mieć charakter poprzedzający, tzn. nie jest konieczne faktyczne przystąpienie do rozbiórki lub remontu, aby dokonać wypowiedzenia. Redakcja przepisu wskazuje jednak na to, że rozbiórka lub remont winien dotyczyć całego budynku, a nie tylko lokalu. Przepis nie precyzuje, co się dzieje w przypadku, gdy wypowiedzenie zostanie dokonane, a rozbiórka lub remont faktycznie nie zostaną przeprowadzone. Można bronić poglądu, że przystąpienie do rozbiórki lub remontu jest drugą, niewysłowioną przesłanką, wtórnie legalizującą wypowiedzenie, ale z całą pewnością wchodzi w grę odpowiedzialność odszkodowawcza wynajmującego, który dokona takiego wypowiedzenia niezgodnie z art. 31t ust. 2 pkt 2.

C. Zwolnienia z ZUS i inne formy pomocy finansowej dla przedsiębiorcy

C.1 Zwolnienie ze składek ZUS – umorzenie składek (art. 31zo specustawy COVID-19)

Płatnik składek (zgłoszony nie później niż 31 stycznia 2020 r.), który na dzień 29.02.2020 r. zgłosił do ubezpieczenia społecznego mniej niż 10 osób, na podstawie wniosku do ZUS jest zwolniony z opłacenia składek ZUS (tj. składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych) za okres od 1 marca – 31 maja 2020 r. **Istotne jest to, że warunkiem zwolnienia (umorzenia) jest faktycznie nieuregulowanie składek.** W przypadku zatem, gdy przedsiębiorca dokona faktycznej zapłaty składki za marzec (lub kolejny okres), zwolnienie nie przysługuje i faktycznie dokonana zapłata składki nie zostanie zarachowana na poczet kolejnych okresów.

Zwolnienie dotyczy także przedsiębiorcy opłacającego składki wyłącznie za siebie, jeżeli prowadził działalność przed 1 lutego 2020 r., pod warunkiem, że jego przychód z działalności w pierwszym miesiącu, za który składa wniosek, nie przekroczył kwoty 300% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r. tj. kwoty 15.681,00 zł. W przypadku płatników VAT przychód należy rozumieć jako przychód netto (nie jest do tej kwoty wliczany VAT).

Osoby, które chcą skorzystać ze zwolnienia i spełniają warunki do skorzystania ze zwolnienia ze składek ZUS, winny złożyć wniosek ZUS RDZ dostępny na stronie internetowej ZUS (wraz z instrukcją wypełniania) wraz z załącznikami i przesłanie skanów uzupełnionych dokumentów. Wniosek taki winien być złożony nie później niż do 30 czerwca 2020 r.

Umorzone składki nie stanowią przychodu na gruncie ustawy o PIT (art. 31zx) jednak specustawa milczy w sprawie przychodu w CIT – na chwilę obecną zatem należy uznać, że wartość umorzonych składek, w przypadku podatników podatku CIT stanowi przychód podlegający opodatkowaniu.

C.2 Odroczenie płatności składek ZUS

Dla podmiotów, które nie spełniają kryteriów do zwolnienia ze składek ZUS istnieje możliwość złożenia wniosku o ich odroczenie lub rozłożenie na raty – ZUS udostępnił nowy, uproszczony wniosek RDU. Na podstawie art. 15zb specustawy COVID-19 w zakresie składek za okres od stycznia 2020 r. w przypadku złożenia wniosku o ich odroczenie/rozłożenie na raty nie pobiera się opłaty prolongacyjnej (opłata ta jest obliczana jako 50% odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych).

C.3 Świadczenie postojowe (art. 15zq specustawy COVID-19)

Jednorazowe świadczenie postojowe przysługuje osobie prowadzącej działalność gospodarczą lub wykonującej umowę agencyjną, zlecenia, lub inną umowę o świadczenie usług albo umowę o dzieło na wniosek RSP C (formularz dla umów cywilnoprawnych) lub RSP D (formularz dla przedsiębiorców) jeżeli w następstwie epidemii doszło do przestoju w wykonywanej działalności przez przedsiębiorcę, zleceniobiorcę lub inną osobę wykonującą umowę cywilnoprawną.

W przypadku przedsiębiorcy świadczenie przysługuje jeżeli działalność gospodarcza została rozpoczęta przed 01.02.2020 r. oraz:

- jeżeli działalność nie została zawieszona oraz jeżeli przychód z działalności za miesiąc poprzedzający miesiąc złożenia wniosku był:

- 1) co najmniej 15% niższy od przychodu za miesiąc jeszcze wcześniejszy oraz
- 2) nie wyższy niż 300% przeciętnego wynagrodzenia (15.681,00 zł)

- jeżeli działalność została zawieszona po 31.01.2020 r. a przychód z działalności w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku nie przekroczył 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za poprzedni kwartał.

W przypadku osoby wykonującej umowę cywilnoprawną świadczenie przysługuje jeżeli umowa została zawarta przed 01.02.2020 r. oraz:

- przychód z tej umowy za miesiąc poprzedzający miesiąc złożenia wniosku nie przekroczył kwoty 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za poprzedni kwartał.

Uwaga: w tym przepisie ustawodawca odwołuje się do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, ale nie prognozowanego, oznacza to, że dane za pierwszy kwartał roku 2020 nie są jeszcze znane.

Przeciętne wynagrodzenie za 4 kwartał 2019 zostało ogłoszone w dniu 11.02.2020 r. i wynosi: 5.198,58 zł – 300% wynagrodzenia to kwota: 15.595,74 zł. Przeciętne wynagrodzenie za 1 kwartał 2020 będzie znane prawdopodobnie dopiero w maju 2020 r.

Wysokość świadczenia postojowego to 80% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w 2020 r. tj. 2.080,00 zł. Kwota ta jest nieopodatkowana i nieoskładkowana.

W przypadku osoby wykonującej umowę cywilnoprawną, która za miesiąc poprzedzający miesiąc złożenia wniosku uzyskiwała przychody z umów cywilnoprawnych w wysokości niższej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia (mniej niż 1.300,00 zł brutto) świadczenie postojowe przysługuje tylko w wysokości sumy tych wynagrodzeń.

Wniosek o przyznanie świadczenia dla osoby wykonującej umowę cywilnoprawną składa płatnik składek.

Osoby, które chcą uzyskać świadczenie postojowe i spełniają warunki do skorzystania ze świadczenia postojowego winny złożyć wniosek RSP C/ RSP D (dostępne na stronie internetowej ZUS wraz z instrukcją wypełniania) wraz ze skanami uzupełnionych dokumentów.

Świadczenie postojowe jest zwolnione od opodatkowania.

C.4 Dofinansowanie do wynagrodzeń (art. 15zzb specustawy COVID-19)

Mikroprzedsiębiorca, mały przedsiębiorca oraz średni przedsiębiorca może złożyć do powiatowego urzędu pracy właściwego wedle siedziby wnioski o przyznanie dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników (etaty, zlecenia, dzieło) oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenie społeczne, pod warunkiem spadku obrotów w wyniku epidemii.

Spadek obrotów oznacza zmniejszenie sprzedaży w ciągu dowolnych dwóch następujących po sobie miesięcy przypadających po 01.01.2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku w porównaniu do przychodów z dwóch analogicznych miesięcy roku ubiegłego (np. luty + marzec 2020 w porównaniu do luty + marzec 2019).

Od poziomu spadku obrotów uzależniony jest poziom dofinansowania:

- spadek obrotów o co najmniej 30% - dofinansowanie może być przyznane do wysokości 50% wynagrodzeń wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne jednak nie więcej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne za każdego pracownika.

- spadek obrotów co najmniej o 50% - dofinansowanie może być przyznane do wysokości 70% wynagrodzeń + składki społeczne, jednak nie więcej niż 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia + składki społeczne.

- spadek obrotów co najmniej o 80% - dofinansowanie może być przyznane do wysokości 90% wynagrodzeń + składki społeczne, jednak nie więcej niż 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia + składki społeczne.

Dofinansowanie może być przyznane na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, jest wypłacane w okresach miesięcznych.

Przedsiębiorca jest zobowiązany do utrzymania w zatrudnieniu pracowników, których wynagrodzenia są objęte dofinansowaniem przez okres dofinansowania oraz po zakończeniu dofinansowania przez okres równy temu okresowi (a zatem maksymalnie 3 miesiące po zakończeniu dofinansowania).

Dodatkowym warunkiem przyznania dofinansowania jest niezaleganie w regulowaniu składek ZUS do końca 3 kwartału 2019 r.

Wniosków o dofinansowanie należy szukać na stronach internetowych urzędów pracy właściwych ze względu na siedzibę pracodawcy lub miejsce wykonywania pracy przez pracowników.

C.5 Świadczenia na rzecz ochrony miejsc pracy (art. 15g)

Przedsiębiorca, który nie zalega w regulowaniu zobowiązań podatkowych oraz składek ZUS (ZUS na koniec 3 kwartału 2019 r.), wobec którego nie zachodzą przesłanki do ogłoszenia upadłości, może zwrócić się z wnioskiem do dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy z FGŚP.

Przedsiębiorca, który chce starać się o przyznanie świadczeń musi zanotować spadek obrotów w wyniku epidemii. Dodatkowo świadczenia są wypłacane w okresach przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy.

Spadek obrotów rozumiany jest jako:

- zmniejszenie sprzedaży co najmniej o 15% w dwóch kolejnych miesiącach kalendarzowych (po 01.01.2020) do dnia złożenia wniosku w porównaniu do dwóch analogicznych miesięcy roku poprzedniego, lub
- zmniejszenie sprzedaży co najmniej o 25% w jednym dowolnym miesiącu pomiędzy 01.01.2020 a dniem złożenia wniosku w porównaniu do analogicznego miesiąca roku ubiegłego.

Do uznania przestoju ekonomicznego niezbędne jest podpisanie z przedstawicielami pracowników porozumienia określającego warunki i tryb wykonywania pracy w okresie przestoju. Kopię porozumienia przekazuje się do okręgowego inspektora pracy w ciągu 5 dni od podpisania.

W okresie przestoju, pracodawca wypłaca pracownikowi wynagrodzenie obniżone nie więcej niż o 50%, nie niższe jednak niż minimalne wynagrodzenie. Dofinansowanie przysługuje w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia. Dofinansowanie nie przysługuje do wynagrodzeń pracowników, którzy za miesiąc poprzedzający miesiąc złożenia wniosku uzyskali wynagrodzenie wyższe niż 300% przeciętnego wynagrodzenia za poprzedni kwartał.

W przypadku obniżenia wymiaru czasu pracy o 20% (nie więcej niż do 0,5 etatu) dofinansowanie przysługuje w wysokości 50% wynagrodzenia jednak nie więcej niż 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału. Podobnie jak w okresie przestoju, dofinansowanie nie przysługuje do wynagrodzeń pracowników, którzy za miesiąc poprzedzający miesiąc złożenia wniosku uzyskali wynagrodzenie wyższe niż 300% przeciętnego wynagrodzenia za poprzedni kwartał.

Odpowiednich wniosków należy szukać na stronach internetowych urzędów pracy.

C.6 Dofinansowanie do prowadzonej działalności (art. 15 zzc)

Przedsiębiorca niezatrudniający pracowników, może wystąpić z wnioskiem do powiatowego urzędu pracy o dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności w przypadku spadku obrotów w wyniku epidemii.

Wysokość dofinansowanie uzależniona jest od poziomu spadku obrotów, liczonych jako obniżenie sprzedaży w dwóch kolejnych miesiącach pomiędzy 01.01.2020 a dniem złożenia wniosku w stosunku do analogicznych dwóch miesięcy roku ubiegłego o:

- co najmniej 30% – może być przyznane dofinansowanie w wysokości 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie,
- co najmniej 50% – może być przyznane dofinansowanie w wysokości 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie,
- co najmniej 80% – może być przyznane dofinansowanie w wysokości 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie.

Dofinansowanie przyznawane jest na okres nie dłuższy niż 3 miesiące.

Dodatkowo przedsiębiorca jest zobowiązany do prowadzenia działalności przez okres przyznawania dofinansowania oraz po zakończeniu dofinansowania przez okres równy temu okresowi.

Wniosków o dofinansowanie należy szukać na stronach internetowych urzędów pracy właściwych ze względu na siedzibę pracodawcy lub miejsce wykonywania pracy przez pracowników.

C.7 Odroczenie terminów podatkowych

Na podstawie wydanych rozporządzeń, Minister Finansów zdecydował się na odroczenie niektórych terminów podatkowych:

- wydłużenie terminu wpłaty pobranych zaliczek na PIT4 od wynagrodzeń pracowników za okres marzec i kwiecień 2020 do 01.06.2020 r.
- wydłużenie terminu na złożenie rocznej deklaracji CIT-8 oraz zapłatę podatku do dnia 31.05.2020
- wydłużenie terminu na sporządzenie i zatwierdzenie sprawozdań o 3 miesiące tj. odpowiednio do 30.06.2020 r. i 30.09.2020 r.
- wydłużenie terminu na dokonanie rejestracji w Centralnym Rejestrze Beneficjentów Rzeczywistych do 13.07.2020 r.
- możliwość złożenia zeznania rocznego PIT do 31.05.2020 r. – co przy tym istotne, ustawowy termin to nadal 30.04.2020 jednakże złożenie deklaracji do dnia 31.05.2020 będzie jednocześnie uważane za złożenie czynnego żalu za złożenie deklaracji po terminie. W przypadku wystąpienia podatku do zapłaty z zeznania rocznego wystąpią odsetki do zapłaty od 30.04 do dnia dopłaty podatku.

D. Regulacje dot. wykonywania zawodu architekta w zakresie zawierania i wykonywania umów

D.1 Zwolnienie z obowiązku stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych

Dla zamówień, których przedmiotem są wszelkie usługi niezbędne do przeciwdziałania COVID-19 nie stosuje się ustawy Prawo zamówień publicznych (art. 6 ust. 1 specustawy COVID-19) – o ile zatem zostanie stwierdzony związek inwestycji z „przeciwdziałaniem COVID-19” wg definicji z art. 2 ust. 2 specustawy COVID-19, możliwe jest zamówienie na wszelkie usługi projektowe z pominięciem ustawy Prawo zamówień publicznych

D.2 Wykonywanie umów zawartych w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych

Znowelizowana specustawa COVID-19 nakłada na strony umowy w sprawie zamówienia publicznego obowiązek niezwłocznego informowania się o wpływie okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie tej umowy, wraz z załączeniem stosownych oświadczeń lub dokumentów. Art. 15r ust. 1 wskazuje, iż mogą one dotyczyć w szczególności:

1. nieobecności pracowników lub osób świadczących pracę za wynagrodzeniem na innej podstawie niż stosunek pracy, które uczestniczą lub mogłyby uczestniczyć w realizacji zamówienia;
2. decyzji wydanych przez Głównego Inspektora Sanitarnego lub wojewódzkiego inspektora sanitarnego, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19;
3. poleceń wydanych przez wojewodów lub decyzji wydanych przez Prezesa Rady Ministrów związanych z przeciwdziałaniem COVID-19;
4. wstrzymania dostaw produktów, komponentów produktu lub materiałów, trudności w dostępie do sprzętu lub trudności w realizacji usług transportowych;

Specustawa w art. 15r ust. 2 przyznaje każdej ze stron umowy prawo zażądania dodatkowych oświadczeń lub dokumentów. W terminie 14 dni od otrzymania oświadczeń i dokumentów (lub ich uzupełnienia) strona umowy zobowiązana jest przekazać drugiej stronie stanowisko wraz z uzasadnieniem co do wpływu okoliczności związanych z COVID-19 na realizację umowy, w tym wpływ ewentualnej zmiany umowy na zasadność ustalenia i dochodzenia tych kar lub odszkodowań lub ich wysokość. Specustawa nie precyzuje czy prawo żądania dodatkowych oświadczeń lub dokumentów jest jednokrotne, czy możliwe jest jego ponowne wykorzystanie.

W przypadku stwierdzenia przez zamawiającego, iż okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19 wpłynęły lub mogą wpłynąć na należyte wykonanie umowy, może on w uzgodnieniu z wykonawcą dokonać zmiany umowy na podstawie art. 144 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp. Zmiana może polegać w szczególności (z zastrzeżeniem bardziej korzystnych postanowień umowy) na:

1. zmianie terminu wykonania umowy lub jej części, lub czasowe zawieszenie wykonywania umowy lub jej części,
  2. zmianie sposobu wykonywania dostaw, usług lub robót budowlanych,
  3. zmianie zakresu świadczenia wykonawcy i odpowiadającej jej zmianie wynagrodzenia wykonawcy
- z zastrzeżeniem, że wzrost wynagrodzenia spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekroczy 50% wartości pierwotnej umowy.

Dodany art. 15r nie przyznaje wykonawcy, który negatywnie odczuwa sytuację związaną z wprowadzonym stanem epidemii, roszczenia o zmianę umowy ani nie wprowadza żadnego szczególnego i szybkiego trybu rozpoznania sporów na tym tle. W zasadzie aktualna już na gruncie art. 144 ust. 1 pkt 3 możliwość zwrócenia się do drugiej strony z wnioskiem o aneksowanie umowy wskutek zaistnienia okoliczności, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć, pozostała niezmieniona co do istoty. Zmiana umowy nadal wymaga zatem zgody obu stron, tj. zamawiającego i wykonawcy.

D.3 Polecenie Prezesa Rady Ministrów

Szczególną kategorią czynności, która może prowadzić do zawarcia przez przedsiębiorcę (w tym również architekta) umowy w trybie przymusowym, jest polecenie wydawane przez Prezesa Rady Ministrów w trybie art. 11 ust. 2 specustawy COVID-19. Polecenie jest szczególną kategorią decyzji administracyjnej, ale nie zostały w stosunku do niego wyłączone środki ochrony prawnej określone w k.p.a. i ustawie o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Jego zakres regulacyjny nie zostały przy tym w żaden sposób ograniczony.

1. Polecenie może dotyczyć wszelkich zachowań osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej oraz przedsiębiorców, związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 (tj. również prowadzić do zawarcia umowy)
  - 1.1. W przypadku nieprzystąpienia przez adresata polecenia do zawarcia umowy, podstawą wykonania obowiązków jest wówczas decyzja (polecenie). W takim przypadku decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu
  - 1.2. Polecenie nie musi mieć formy pisemnej – może być wydane ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub za pomocą innych środków łączności – w takiej sytuacji treść oraz istotne motywy powinny być utrwalone w formie protokołu lub adnotacji

D.4 Deregulacja realizacji obiektów budowlanych mających związek z przeciwdziałaniem COVID-19

Na gruncie specustawy – COVID-19 nastąpiła deregulacja procesu inwestycyjnego obejmującego tę kategorię obiektów budowlanych, dla których konieczne jest wykazanie związku z przeciwdziałaniem COVID-19 (art. 12 specustawy COVID-19).

Prowadzenie robót budowlanych oraz zmiana sposobu użytkowania w trybie art. 12 specustawy COVID-19 wymaga poinformowania organu administracji architektoniczno-budowlanej.

Organ administracji architektoniczno-budowlanej może wydać decyzję określającą wymagania dotyczące niezbędnych zabezpieczeń prowadzenia robót budowlanych.

E. Regulacje dot. toku trwających postępowań administracyjnych, sądownoadministracyjnych i sądowych

Ustawa zmieniająca wprowadziła również szczególne reguły dotyczące sytuacji prawnej stron rozmaitych toczących się postępowań, jak również regulacje dotyczące biegu terminów materialnoprawnych, których uchybienie powoduje co do zasady powstanie lub ustanie określonych skutków prawnych.

E.1 Spoczywanie spraw sądowych i wyjątki od tej zasady

W trakcie trwania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii nie są wyznaczane rozprawy i prowadzone postępowania sądowe, poza sprawami pilnymi (art. 15zsz ust. 6 specustawy COVID-19). Katalog spraw pilnych ze względu na ich rodzaj zawiera art. 14a ust. 4 specustawy COVID-19 (w katalogu tym nie ma spraw ze skarg na decyzje w sprawie warunków zabudowy lub pozwoleń na budowę).

Sprawami pilnymi – niezależnie od katalogu z art. 14a ust. 4 specustawy COVID-19 – są zgodnie z art. 14a ust. 5 specustawy COVID-19:

1. Sprawy wniosków o wstrzymanie wykonania aktu lub czynności (co dotyczy może wszystkich decyzji administracyjnych, w tym również o warunkach zabudowy lub pozwoleń na budowę)
2. Sprawy, w przypadku których ustawa określa termin ich rozpatrzenia przez sąd, na przykład:
  - 2.1. w przypadku rozpoznania przez sąd administracyjny sprzeciwu od decyzji organu II instancji uchylającej decyzję organu I instancji i przekazującej sprawę do ponownego rozpatrzenia (tj. każdej decyzji administracyjnej wydanej w oparciu o art. 138 § 2 k.p.a.)
  - 2.2. w przypadku rozpoznania przez sąd administracyjny skargi na uchwałę o lokalizacji (lub odmowie) inwestycji mieszkaniowej w trybie tzw. specustawy mieszkaniowej
3. niezależnie od katalogu spraw pilnych (pkt 1.3 i 1.4 powyżej) **prezes właściwego sądu może zarządzić rozpoznanie każdej sprawy jako pilnej**, jeżeli jej nierozpoznanie mogłoby spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt, poważną szkodę dla interesu społecznego, albo ze względu na **groźącą niepowetowaną szkodę materialną**, a także

gdy wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości – dotyczy to wszystkich spraw bez względu na ich rodzaj

E.2 Wstrzymanie rozpoczęcia i zawieszenie biegu terminów proceduralnych

W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID bieg terminów procesowych i sądowych w:

- 1) postępowaniach sądowych, w tym sądownoadministracyjnych,
  - 2) postępowaniach egzekucyjnych,
  - 3) postępowaniach karnych,
  - 4) postępowaniach karnych skarbowych,
  - 5) postępowaniach w sprawach o wykroczenia,
  - 6) postępowaniach administracyjnych,
  - 7) postępowaniach i kontrolach prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa,
  - 8) kontrolach celno-skarbowych,
  - 9) postępowaniach w sprawach, o których mowa w art. 15f ust. 9 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 847 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 284),
  - 10) innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw
- nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.

Zgodnie z art. 15zss ust. 2 wstrzymanie rozpoczęcia i zawieszenie biegu terminów nie dotyczy terminów w rozpoznawanych przez sądy sprawach wskazanych w art. 15a ust. 4 i 5 (tj. w sprawach ustawowo określonych jako pilnych).

Pomimo formalnego zawieszenia i nierozpoczęcia biegu terminów, czynności dokonane przez strony w toku postępowań są skuteczne.

Zgodnie z art. 15zss ust. 8 specustawy COVID-19 bieg terminu:

- 1) na milczące załatwienie sprawy,
  - 2) w innej sprawie, w której brak wyrażenia przez organ sprzeciwu, wydania decyzji, postanowienia albo innego rozstrzygnięcia uprawnia stronę lub uczestnika postępowania do podjęcia działania, dokonania czynności albo wpływa na zakres praw i obowiązków strony lub uczestnika postępowania,
  - 3) na wyrażenie przez organ stanowiska albo wydanie interpretacji indywidualnej, z wyjątkiem interpretacji indywidualnej, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa
- nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na okres, o którym mowa w ust. 1.

Z powyższego wynika, że w okresie stanu zagrożenia epidemią lub stanu epidemii faktycznie może być niemożliwe realizowanie obiektów budowlanych objętych procedurą zgłoszenia, albowiem zawieszeniu ulegnie termin 21 dni na sprzeciw, wynikający z art. 30 ust. 5 ustawy Prawo budowlane. Zawieszenie biegu terminu na wyrażenie sprzeciwu oznacza bowiem, że dezaktualizuje się przepis uprawniający inwestora do wykonywania robót budowlanych jeżeli organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu w tym terminie. **Nadal jednak możliwe jest skorzystanie z jednej z dwóch form rozwiązania tej niekorzystnej dla inwestora sytuacji:**

- 1. uzyskanie od organu administracji architektoniczno-budowlanej zaświadczenia o braku sprzeciwu (art. 30 ust. 5aa ustawy Prawo budowlane)**

2. wystąpienie do organu administracji architektoniczno-budowlanej o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę w sprawie objętej zgłoszeniem (art. 30 ust. 1a ustawy Prawo budowlane).

Stąd regulacja zawarta w art. 15zsz ust. 9, zgodnie z którą w okresie, o którym mowa w ust. 1, organ lub podmiot może z urzędu wydać odpowiednio decyzję w całości uwzględniającą żądanie strony lub uczestnika postępowania, zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu, wyrazić stanowisko albo wydać interpretację indywidualną, należy uznać za superfluum w zakresie spraw dot. zgłoszenia budowy.

Co istotne, w okresie stanu zagrożenia epidemią lub stanu epidemii nie stosuje się przepisów o bezczynności organów oraz o obowiązku organu i podmiotu, prowadzących odpowiednio postępowanie lub kontrolę, do powiadamiania strony lub uczestnika postępowania o niezakończonym w terminie. Podobnie, zaprzestanie czynności przez sąd, organ lub podmiot, prowadzące odpowiednio postępowanie lub kontrolę, nie może być podstawą wywodzenia środków prawnych dotyczących bezczynności, przewlekłości lub naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

E.3 Zawieszenie terminów materialnoprawnych

W specustawie COVID-19 wprowadzono również regulację poświęconą biegowi terminów materialnoprawnych. Regulacja ta jednak pozostawia wiele do życzenia pod kątem sposobu jej leksykalnego ujęcia. Poniżej dosłowne brzmienie kluczowego przepisu, art. 15zsz ust. 1 specustawy COVID-19:

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 bieg przewidzianych przepisami prawa administracyjnego terminów:

- 1) od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed sądem lub organem,*
- 2) do dokonania przez stronę czynności kształtujących jej prawa i obowiązki,*
- 3) przedawnienia,*
- 4) których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności, a także popadnięcie w opóźnienie,*
- 5) zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony,*
- 6) do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju*
- nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.

Powyższe nie dotyczy terminów w rozpoznawanych przez sądy sprawach pilnych wskazanych w art. 14a ust. 5 ustawy, terminów w sprawach wyboru lub powołania organów, których kadencje są określone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, terminów wyborów do organów jednostek samorządu terytorialnego oraz terminów w sprawach wniosków i pytań prawnych do Trybunału Konstytucyjnego.

Powyższy przepis został sformułowany wyjątkowo niefortunnie, jako że nie jest jasne, jak ustawodawca rozumie *przewidziany przepisami prawa administracyjnego termin, którego niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności, a także popadnięcie w opóźnienie*. Omawiana tu instytucja (pkt 4) ma wybitnie cywilnoprawny charakter (obejmując np. – jak się wydaje – termin zasiedzenia prawa własności nieruchomości), więc zastrzeżenie w pierwszej części przepisu, że chodzi o terminy przewidziane przepisami prawa administracyjnego, wydaje się być błędem legislacyjnym. Albo katalog z art. 15zsz ust. 1 winien być ograniczony rzeczywiście do terminów charakterystycznych dla prawa administracyjnego, albo zastrzeżenie co do prawa administracyjnego w ogóle nie powinno mieć miejsca. Przegląd katalogu

z art. 15zwr ust. 1 wskazuje na to, że nieprawidłowe było zastrzeżenie wymienionych terminów do przewidzianych przepisami prawa administracyjnego.

Powyższy przepis ma niebagatelne znaczenie dla praktyki zawodowej architektów. W szczególności np. powoduje faktyczne wydłużenie odpowiedzialności projektanta z tytułu rękojmi za wady fizyczne przedmiotu umowy o prace projektowe w stosunku do inwestora. Z drugiej strony, wydłuża również okres odpowiedzialności podwykonawców (branżystów) z tytułu odpowiedzialności za wady fizyczne ich opracowań branżowych. W stosunku do zlecającego te opracowania projektanta. Nie jest natomiast jasne o jakich przypadkach jest mowa w odniesieniu do terminu, którego upływ powoduje popadnięcie w opóźnienie (art. 15zwr ust. 1 pkt 4 specustawy COVID-19). W szczególności można mieć wątpliwości czy dotyczy on wszelkich zobowiązań o charakterze prywatnym, np. zobowiązania projektanta do opracowania projektu w umówionym terminie, jako że termin taki nie wynika z przepisów prawa, ale z umowy pomiędzy stronami.

F. Inne regulacje o charakterze szczególnym

F.1 Obowiązek zgłoszenia umów o dzieło do ZUS

Na mocy specustawy COVID-19 płatnicy składek oraz osoby fizyczne zlecające dzieło są zobowiązane informować ZUS o zawarciu każdej umowy o dzieło. Obowiązkiem zgłoszenia jest objęta:

- umowa zawarta z osobą, z którą osoba zgłaszająca nie pozostaje w stosunku pracy,
- umowa, w ramach której nie jest wykonywana praca na rzecz pracodawcy, z którym wykonawca dzieła pozostaje w stosunku pracy.

Zawarcie umowy należy zgłosić w terminie siedmiu dni od dnia jej zawarcia.

Przepis wprowadzający powyższy obowiązek (art. 22 ustawy zmieniającej) wejdzie jednak w życie dopiero z dniem 1 stycznia 2021 roku (art. 101 pkt 1 b ustawy zmieniającej).

F.2 Posiedzenia organów spółek handlowych na odległość

Ustawa zmieniająca wprowadziła możliwość odbywania posiedzeń zarządów i rad nadzorczych sp. z o.o. i spółki akcyjnej przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość oraz podejmowania uchwał w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Ponadto, udział w zgromadzeniu wspólników/walnym zgromadzeniu również może mieć miejsce przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Co przy tym istotne, powyższe formy zostały wprost przewidziane jako dopuszczalne, chyba że umowa lub statut stanowi inaczej. Oznacza to, że to umowa spółki/statut winien wprost zakładać wykluczenie zdalnych posiedzeń organów, aby na gruncie znowelizowanych przepisów wymagana była osobista obecność ich członków do ważnego podejmowania uchwał.

opracowanie: adwokat **Piotr Konopka**

